

KT

Hallitus- ohjelmatavoitteet 2027–2031

1

Julkisen alan sääntelyä ja normeja tulee purkaa.

2

Työelämään pääsyä, maahanmuuttoa ja jatkuvaa oppimista tulee helpottaa.

3

Nuorten kiinnittymistä koulutukseen ja työelämään tulee helpottaa.

4

Sosiaaliturvan tulee kannustaa työntekoon, ja luottamus eläkejärjestelmään tulee turvata.

5

Rahoituksen ja lakisääteisten tehtävien on oltava tasapainossa.

6

Valtion tulee tukea työelämän uudistamista ja tuottavuutta.

1

Julkisen alan sääntelyä ja normeja tulee purkaa, jotta palvelut voidaan järjestää tuottavasti ja tuloksellisesti.

► **Uudistetaan kuntien ja hyvinvointialueiden viranhaltijalaki.**

Vuonna 2003 voimaan tullut laki ei huomioi nykyistä työelämää. Virkasuhteisten määrä on vähentynyt alle neljännekseen henkilöstöstä. Heidän asemansa poikkeaa osin perusteettomasti työsuhteisista, esimerkiksi rekrytoinneissa ja palvelussuhteen päättämisessä. Tämä aiheuttaa epätasa-arvoa ja turhaa byrokratiaa.

Käytetään virkasuhdetta vain, kun tehtävissä käytetään merkittävää julkista valtaa. Tehdään työsopimuslakiin tehtyjä muutoksia myös viranhaltijalakiin.

► **Kohtuullistetaan kelpoisuus- ja pätevyysvaatimuksia sekä henkilöstömitoituksia kunta- ja hyvinvointialan ammateissa.**

Liian kireä sääntely pahentaa alan henkilöstö- ja resurssipulaa. Se estää

työ- ja toimintatapojen uudistamista sekä tuottavuuden kehittämistä.

Joustavoitetaan varhaiskasvatuksen kelpoisuusehtoja. Sote-ammattihenkilölain uudistamisessa varmistetaan, että sääntely on oikeasuhteista ja mahdollistaa työnjaon sekä tehtävärakenteen kehittämisen.

► **Helpotetaan etäopetuksen järjestämistä.**

Lasten määrä vähenee, mikä vaikeuttaa opetuksen järjestämistä kaikkialla maassa. Muutetaan perusopetuslakia ja mahdollistetaan etävälitteinen opetus ilman, että jokaisessa luokassa on läsnä opettaja. Oppilaiden valvonta voidaan järjestää muulla koulun henkilöstöllä.

Kaikki tavoitteet: kt.fi/hallitusohjelmatavoitteet

2

Työelämään pääsyä, maahanmuuttoa ja jatkuvaa oppimista tulee helpottaa, jotta osaava henkilöstö riittää myös tulevaisuudessa.

► **Valmistellaan uusi työuran alkaista jatkuvaa oppimista tukeva malli, joka vastaa pula-alojen työvoimatarpeisiin.**

Palveluntarve kunnissa ja hyvinvointi-alueilla kasvaa. Varmistetaan henkilöstön saatavuus tukemalla työikäisten mahdollisuutta kehittää osaamistaan työuran aikana.

Valmistellaan uusi osaamisen päivittämistä tukeva rahoitusmalli yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa. Malli tarvitaan muuttuvan työelämän ja erityisesti työvoimapula-alojen tarpeisiin.

► **Kohdistetaan koulutusten aloituspalkat aloille, joilla on pulaa työvoimasta ja jolle on valkea päästä.**

Ennakoidaan tulevaisuuden työvoimatarpeita, sillä tutkintojen suorittamisajat ovat pitkiä. Lisätään esimerkiksi lääkärin, psykologien ja

sosiaalityöntekijöiden koulutuspaikkoja, sillä heistä on jo nyt pulaa.

Kehitetään tutkintoja ja kohdennetaan koulutusresurssit niin, että ne vastaavat työelämän tarpeisiin.

► **Helpotetaan työ- ja koulutusperusteista maahanmuuttoa ja vahvistetaan Suomeen kiinnittymistä.**

Luodaan Suomeen uusi pysyvän asukkaan maahanmuuton väylä. Selkeytetään myös EU- ja ETA-alueen ulkopuolella koulutettujen ammattilaisten lupa- ja pätevyitymispolkuja. Luodaan sote-alalle yhtenäinen kansallinen kielikoulutusmalli.

Sisällytetään kansainvälisiin tutkintoihin ja koulutusohjelmiin pakolliset suomen tai ruotsin opinnot. Luovutaan työvoiman saatavuusharkinnasta. Jatketaan toimia työperäisen hyväksikäytön kitkemiseksi.

3

Nuorten kiinnittymistä koulutukseen ja työelämään tulee helpottaa sekä ehkäistä syrjäytymistä.

► **Käynnistetään kansallinen, poikkihallinnollinen ohjelma, jonka tavoitteena on varmistaa nuorten sujuva kiinnittyminen työelämään sekä turvata nuorille hyvä ja vakaa alku työuralle.**

Nuorisotyöttömyyden ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy vaatii aiempaa vahvempia toimia. Perustetaan kansallinen, valtion rahoittama poikkihallinnollinen ohjelma, jossa työmarkkinaosapuolet ovat mukana.

Ohjelmassa etsitään vaikuttavia keinoja lisätä nuorten harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja sekä uusia työllistymismahdollisuuksia. Lisäksi etsitään keinoja vahvistaa nuorten tulevaisuuden uskoa ja taloudellista vakautta sekä tukea itsenäistymistä ja perheellistymistä. Ohjelma linkitetään Työelämän kehittämisstrategian toimeenpanoon.

► **Kohdennetaan työllisyysresursseja nuorin.**

Kehitetään kannustimia nuorten työllistämiseen. Arvioidaan nuorten työllistämistä edistävien keinojen vaikuttavuutta sekä huomioidaan eri alojen erilaiset työvoimatarpeet.

► **Tilvistetään työvoimaviranomaisten ja koulutuksen järjestäjien yhteistyötä.**

Lisätään koulutuksen järjestäjien, työpaikkojen ja työvoimaviranomaisten yhteistyötä. Helpotetaan nuorten harjoittelupaikkojen ja ensimmäisen työpaikan löytymistä. Integroidaan koulutusta paremmin työmarkkinoihin ja edistetään työvoiman kohtaantoa. Etsitään uusia yhteistyötapoja ja kehitetään työllistymistä tukevia palveluita kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyönä.

4

Sosiaaliturvan tulee kannustaa työntekoon, ja luottamus eläkejärjestelmään tulee turvata.

► **Kuntien rahoitusvastuu työttömyysturvasta ja suhdanteloiden vaihtelusta ei saa kasvaa.**

Kuntien rahoitusvastuu työttömyysturvasta ja toimeentulon kustannuksista on kasvanut. Heikko suhdannetilanne on lisännyt TE-uudistuksen kustannuksia, eikä valtion kompensatio ole kattanut niitä. Kunnille on syntynyt noin 300–400 miljoonan rahoitusvaje.

Kevennetään kuntien taakkaa sakkomaksuista ja arvioidaan, voisiko niistä luopua. Vahvistetaan kuntien kannustimia järjestää aktiivisia työllisyyttä edistäviä palveluja. Huolehditaan kotoutumisen edellytyksistä.

► **Pidättyäydään uusista merkittävistä uudistuksista työttömyysturvaan.**

Työttömyysturvaan ei tehdä merkittäviä uudistuksia. Jatketaan sosiaaliturvan

uudistamista niin, että työn vastaanottaminen on aina kannattavaa.

► **Eläkejärjestelmän kestävyys turvataan pitkäjänteisesti yli suhdannevaihteluiden.**

Eläkejärjestelmä on kestäväällä pohjalla edellisen uudistuksen jäljiltä, eikä sitä saa vaarantaa. Heikko julkinen talous ja syntyvyys edellyttävät, että työllisyysastetta nostetaan ja työuria pidennetään.

Vahvistetaan järjestelmää nostamalla työllisyysaste 80 prosenttiin ja lisäämällä työtunteja.

Alennetaan kunta- ja hyvinvointialan työnantajien eläkemaksua, joka on yksityisen sektorin maksua suurempi.

Hillitään valtiontalouden rahoitusvastuuta yrittäjien eläkkeistä. Selvitetään edellytyksiä eläkejärjestelmien yhdistämiseen.

Valmistellaan uudistukset kolmikantaisesti.

5

Kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituksen ja lakisääteisten tehtävien on oltava tasapainossa.

► **Hyvinvointialueiden rahoitusmallia kehitetään niin, että rahoituksen määräytyminen on läpinäkyvää ja jälkikäteistarkistusten aiheuttama valhetelu vähenee. Kuntien valtionosuusjärjestelmää yksinkertaistetaan.**

Kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituksen on vastattava lakisääteisiä tehtäviä.

Annetaan paikallishallinnoille kohtuullinen aika sopeuttaa toimintaansa ennen rahoituksen vähentämistä.

Kehitetään hyvinvointialueiden rahoituslakia, jotta jälkikäteistarkistuksen aiheuttamat lyhyen aikavälin häiriöt voidaan ehkäistä alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Sote-tasuserät poistetaan kuntien valtionosuusjärjestelmästä mahdollisemman nopeasti, eritoten negatiiviset erät.

► **Hyvinvointialueiden välistä synergiaa vahvistetaan.**

Säilytetään sote-alan ja pelastustoimen integraatio. Pidetään suun terveydenhuolto tiiviissä yhteydessä muihin terveystalveihin.

► **Mahdollisten fuusioiden aiheuttamat työnantajakustannukset huomioidaan täysimääräisesti rahoituksessa ja lainvalmistelussa.**

Uudistetaan muutostilanteiden sääntelyä organisaatiouudistusten helpottamiseksi.

Päivitetään rahoitusmekanismeja huomioimaan fuusioiden pitkän aikavälin työnantajakustannukset. Säädetään tarvittaessa fuusioiden aiheuttamille työnantajakustannuksille enimmäistaso.

Uudistetaan yhteistoimintalakeja vastaamaan työelämän vaatimuksia. Muutetaan yhteistoimintaneuvottelut muutosneuvotteluiksi ja nopeutetaan niiden aikataulua.

6

Valtion tulee tukea työelämän uudistamista ja tuottavuutta.

► **Ministeriöiden ja työelämätoimijoiden yhteinen Työelämän kehittämisstrategia vuoteen 2035 pannaan tehokkaasti toimeen ja siihen varataan riittävät resurssit.**

Käynnissä on ennennäkemätön työn ja teknologian murros. Pelkät säästöt eivät riitä, vaan tarvitaan tuottavuuden ja työelämän ohjelmallista kehittämistä samaan tapaan kuin 1990-luvulla.

Kesällä 2026 julkistettavan työelämän kehittämisstrategian toimeenpanolla tuetaan työpaikkoja työ- ja toimintatapojen uudistamisessa, osaamisen kehittämisessä, työhyvinvoinnin vahvistamisessa ja tuottavuuden parantamisessa.

Systemaattinen kehittämis-, tutkimus- ja innovaatiotoiminta sekä yhteiskehittäminen työpaikoilla lisäävät tuottavuutta. Lisätään ohjelmallista kehittämisen tukea ja kolmikantaista

vuoropuhelua työpaikkojen tukemiseksi. Varmistetaan, että kunta- ja hyvinvointiala on ohjelmassa tiiviisti mukana.

► **Perustetaan ohjelma, jolla tuetaan tekoälyn kehittämistä ja käyttöönottoa työpaikoilla.**

Kansallisella tekoälyohjelmalla vauhditetaan tuottavuuden kasvua sekä yksityisellä että julkisella sektorilla. Erityisesti kunnille ja hyvinvointialueille tarvitaan yhteisiä ratkaisuja ja tukea, jotta tekoälyn tuottavuushyödyt voidaan skaalata palvelujen parantamiseksi.

Tekoälyn hyödyntäminen voi auttaa julkista sektoria ratkomaan henkilöstön eläköitymisen ja palvelutarpeen kasvun aiheuttamia haasteita.

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT

on työnantajajärjestö ja työmarkkinakeskusjärjestö. Jäseniämme ovat kunnat, kuntayhtymät, hyvinvointialueet, hyvinvointiyhtymät ja niiden omistamat yritykset.

Neuvottelemme kunta- ja hyvinvointialan työ- ja virkaehtosopimukset, kehitämme työelämää ja osallistumme lainvalmisteluun.

Työmme vaikuttaa jokaiseen suomalaiseen. Alalla työskentelee lähes puoli miljoonaa ihmistä, eli joka viides palkansaaja.

Tavoitteenamme on turvata suomalaisille laadukkaat hyvinvointi- ja sivistyspalvelut, nyt ja tulevaisuudessa.

Tutustu kaikkiin tavoitteisiin:

kt.fi/hallitusohjelmatavoitteet

Lisätietoa:

henrika.nybondas-kangas@kt.fi (toimitusjohtaja)

mervi.itkonen@kt.fi (viestintäjohtaja)